

LIBRARY
JAN 6 1986
STATE HISTORICAL SOCIETY

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: (312) 842-7325

VOLUME LXV Nr. 23

KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 19, 1985

KAINA 25 c.

KASDIEN

VIENAIP. KALBA, KITAIP DARO POLITINIS PASIKESINIMAS TĘSIA PASIRUOSIMĄ KARUI NEPAMIRSKIME "VILNIES"

Prezidentas R. Reaganas gražiai moka šypsotis ir pritarti minčiai, kad branduolinis karas neįmanomas, nes jis reikštų visos žemės planetos sunaikinimą. O faktai rodo ką kitą.

JAV energetikos ministerija uždraudė rengti protesto demonstracijas prieš JAV-se tęsiamus branduolinius bandymus netoli poligono Nevados valstijoje, kur jie atliekami. Vašingtonas savo sprendimą motyvavo tuo, kad žemė aplink poligoną yra federalinės vyriausybės nuosavybė, todėl valdžia "turi teisę" šioje žemėje užkirsti kelią bet kuriai veiklai, kurią ji laikys "nepageidaujama".

Atviru politiniu susidorojimu virsta Arizonoje vykstantis teismas JAV religinių organizacijų aktyvistų. Federalinis teisėjas atėmė jiems teisę motyvuoti savo veiksmus politiniais ir religiniais įsitikinimais. Dvasiškiei atsidūrė teisiamųjų suole už tai, kad teikė prieglobstį bažnyčiose Centrinės Amerikos kovų aukoms.

Tai reiškia, kad valdžia tuos dvasiškius teis kaip eilinius kriminalinius nusikaltėlius, sąmoningai atmesdama tikruosius humanistinio judėjimo motyvus.

Remiantis "žvaigždžių karų" programa JAV karo aviacijos pajėgos siekia pradėti kurti viršgarsinį "aerokosminį lėktuvą". Tuo jos rodo, kad pasiruošimas karui tęsiamas.

Kosmoso militarizavimo programos vadovas generolas leitenantas D. Abrahamson per spaudos konferenciją Briuselyje teigė, kad net jeigu bus sudarytas susitarimas dėl JAV ir TSRS strateginės ginkluotės savitarpio sumažinimo, "žvaigždžių karams" bus ruošiamasi toliau. Pasak jo, tyrimai pagal projekto programą vyksta sparčiau negu manyta.

Šis faktas drumsčia žmonių taikos nuotaikas.

Gruodžio mėn. pradžioje pasirašyta tuo reikalu JAV-Anglijos sutartis verčia taikos darbuotojus nenuleisti rankų.

Šių metų "Vilnies" vėjus naujų skaitytojų gavimui ir pasibaigusiu prenumeratų atnaujinimui eina vidutiniai, galėtų ir turėtų eiti sparčiau. Padirbėkime žiemos švenčių progą, kai susitiksime su pažįstamais. Vėjus baigsis vasario mėnesį.

Būtų vietoje, kad Naujųjų metų progą ir finansiniai apdovanojimai laukia.

J. Marazienė.

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ, LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

LAIKRAŠCIO SKAITYTOJAMS, BICIULIAMS IR BENDRADARBIAMS
AMERIKOJE IR T. LIETUVOJE LINKIME LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ,
KAD JIE BŪTŲ TAIKOS, TAUTŲ DRAUGYSTĖS METAI, NESANTYS
PASAULIUI SUGYVENIMĄ, PAZANGĄ IR DEMOKRATIJĄ.

VISIEMS LINKIME DAUG SAULETŲ DIENŲ, SVEIKATOS
IR GERIAUSIOS NUOTAIKOS PER VISUS METUS.

"VILNIS"

MIRĖ FELIKSAS BIELIAUSKAS

Lapkričio 13 dieną, eidamas 72-uosius metus, Vilniuje mirė revoliucinio judėjimo ir Didžiojo Tėvynės karo dalyvis, Lietuvos Komunistų partijos Revizijos komisijos narys, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, TSKP narys nuo 1933 metų, Lietuvos TSR nusipelnęs kultūros veikėjas, sąjunginčis reikšmės personalinis pensininkas Feliksas Bieliauskas.

F. Bieliauskas gimė 1914 m. vasario 13 d. Šakių rajone, Mažiškėje, mažažemio valstiečio šeimoje. 1932 m. apsigyvenęs Kaune, įsijungė į darbininkų judėjimą. 1934-1935 m. mokėsi Tarptautinėje Lenino mokykloje Maskvoje. Ją baigęs grįžo į Lietuvą ir dirbo LKP Kauno rajono komiteto sekretoriumi darbei kaime, dalyvavo

Suvalkijos valstiečių streiko organizavime. Įsijungęs į komjaunimo CK veiklą F. Bieliauskas 1935 m. redaguoja laikraštį "Darbininkų ir valstiečių jaunimas", lanko ir instruktuoja rajonines komjaunimo organizacijas. 1935 m. gruodžio 5 d. jis buvo policijos areštuotas ir 1936 m. rugsėjo 3 d. apeliacinių rūmų nuteistas aštuonerius metus kalėti. Kalinamas Kauno IX forto ir Šiaulių kailėjimuose, bendradarbiavo politkalinų rankraštinuose žurnaluose.

Atkūrus Tarybų valdžią Lietuvoje, F. Bieliauskas dirbo LLKJS CK pirmuoju sekretoriumi, 1941 metais darbo žmonės F. Bieliauską išrenka deputatu į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, o LKP(b) V suvažiavimas — LKP(b) Centro Komiteto nariu.

Didžiojo Tėvynės karo pradžioje F. Bieliauskas telkė lietuvius komjaunuolius kovai prieš hitlerinius okupantus, organizavo jų dalyvavimą Maskvos gynyboje, leido atsisaukimus į okupuotos Lietuvos jaunimą. Nuo 1942 metų F. Bieliauskas buvo Raudonosios Armijos 16-osios Lietuviškosios šaulių divizijos politinio skyriaus viršininkas, dalyvavo mūšiuose Oriolo fronte. Demobilizuotas iš armijos 1945 m. F. Bieliauskas dirbo vadovaujama partinį darbą Kaune ir Vilniuje. 1964-1973 metais F. Bieliauskas buvo LTSR Ministrų Tarybos Spaudos komiteto pirmininkas, vėliau — Vyriausiosios archyvų valdybos prie LTSR Ministrų Tarybos viršininkas.

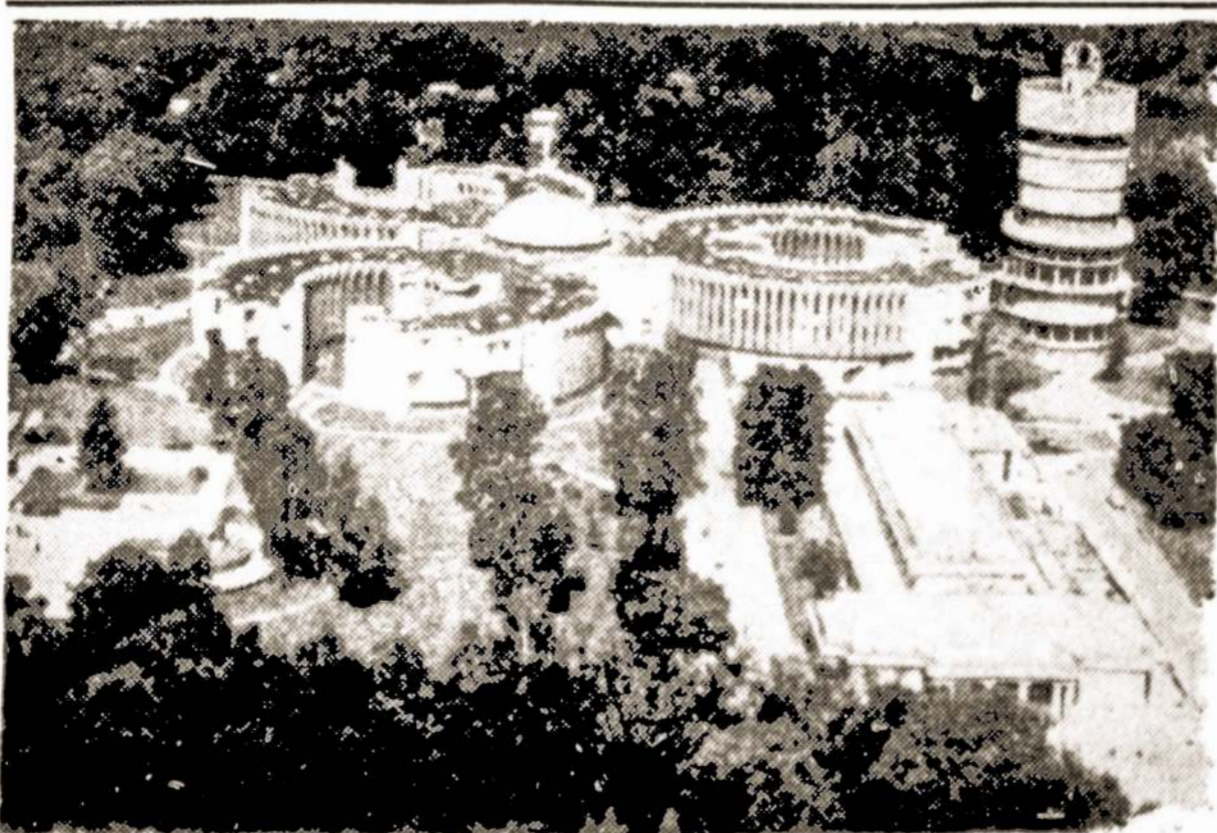
F. Bieliauskas aktyviai dalyvavo visuomeniniame politiniame gyvenime. Jis buvo Lietuvos KP CK narys, LKP CK biuro narys, TSRS Aukščiausiosios Tarybos ir daugelio šaukimų Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas.

F. Bieliauskas — keletą knygų ir brošiūrų apie revoliucinio judėjimo veikėjus autorius.

Jis buvo apdovanotas Lenino, keturiais Darbo raudonosios vėliavos, Tėvynės karo II laipsnio ordinais ir medaliais.

F. Bieliausko — aistringo komunisto ir patrioto, ryškios asmenybės atminimas ilgam liks visų jį pažinojusių širdyse, sakoma Tarybų Lietuvos spaudoje paskelbtame nekrologe, kurį pasirašė Lietuvos KP ir respublikos vyriausybės vadovai, revoliucinio judėjimo veteranai.

Elta

M. Baranausko nuotraukoje: Druskininkų gydyklų vaizdas.

RAGINA PADARYTI GALĄ REGIONO MILITARIZAVIMUI

TOKIJAS. — Kaip praneša Japonijos spauda, grupė gyventojų iš Mikronezijos priklausančio Kvadžaleino atolo Ramiajame vandenyne įveikė tankius Amerikos karo policijos kordonus ir išsilaipino

nedidelėje Miko saloje, iš kurios Pentagonas ketina paleisti raketas taikinius kosminiam ginklui. Šią akciją suorganizavę mikroneziečiai ragina padaryti galą šio regiono militarizavimui ir reikalauja kompensacijos už tai, kad JAV kariuomena naudojasi jų žeme.

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly [659-780]

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$15.00; Chicago \$17.00; Canada, and other foreign countries — \$20.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS—3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Žmonija atsiduso lengviau, bet...

Pasaulio taikos jėgų, ypač Amerikos taikos šalininkų pastangos nenuėjo niekais. Reikalavimas, kad prez. Reagano ir Gorbačiovo susitikimas įvyktų, pasiteisino. Susirūpinusi žmonija, kad neįvyktų branduolinis karas, atsiduso lengviau. Susitikime Ženevoje abu vadovai pasauliui davė žodį, kad branduolinio karo negali būti ir jo nebus. Tačiau, kaip žmonės sako, ar duotas žodis pasieks dievo ausis, tai jau kitas reikalas, nors pradžia, kad nebūtų karo, padaryta. Abi pusės susitarė žingsnio po žingsnio siekti taikaus sugyvenimo, arba — kaip Gorbačiovas pažymėjo — mokytis meno taikiam sugyvenimui.

Tiesa, susitikime dar nebuvo surasta būdų pastoti kelių ginklavimosi varžyboms bei Amerikos ruošimuisi "žvaigždžių karams", bet procesui eiti prie taikaus sugyvenimo gairės tapo nustatytos: visų pirma, tarp abiejų šalių atstatyti tiesioginį susisiekimą lėktuvais ir kitokiomis transporto priemonėmis, plėsti kultūrinius bei mokslinius santykius, skatinti žmonių susitikimus person to person, gerinti savitarpio prekybos santykius, informuoti savo atstovus Ženevos derybose, kad paspartintų susitarimą dėl ginkluotės apribojimo, atsakyti cheminių ginklų, nenutraukti aukšto lygio susitikimų — su Gorbačiovu Vašingtone kitais metais, su Reaganu Maskvoje 1987 metais.

Susitikę Ženevoje abu vadovai nemaža tarėsi ir diskutavo dėl likvidavimo regionalinių konfliktų. Tarybų Sąjungos vadovo Gorbačiovo pasiūlymu buvo priėta išvada, kad regionaliniai konfliktai yra likviduoti politiniu, ne militariniu keliu. Vadinasi, reikia atsakyti remti Nikaragvos kontrast, Afganistano feodalų šalininkus kontrrevoliucionierius, tokių regionų tautoms palikti joms pačioms spręsti savo likimą niekam nesikišant iš šalies.

Kalbant apie visišką nusiginklavimą, atsakymą nuo ginkluotės perkėlimo į kosmosą, klausimai nelengvai išsprendžiami, bet galimi išspręsti. Visa tai daugiausia priklauso nuo JAV-TSRS taikiam sugyvenimui proceso, remiantis gerėjančiais savitarpio visapusiškais santykiais.

Taikos jėgoms reikėjo daug pastangų, kad įvyktų Ženevoje aukšto lygio susitikimas, nemažiau reikės pastangų, kad JAV-TSRS savitarpio santykių gerėjimo procesui nustatytos gairės nebūtų išvartomos, kad dar stipriau būtų įsmeigiamos, kad Gorbačiovo numatytas susitikimas Vašingtone, Reagano Maskvoje duotų dar geresnių vaisių negu davė jų susitikimas Ženevoje. Taikos jėgos turi budėti kaip budėjo iki šiol, nes pasauliui visuotinė taika dar nėra užtikrinta, nežiūrint, kad atsirado galimybės užtikrinti.

Baigiant tenka pasakyti, kad reakcinės jėgos, ypač Amerikoje pramoninio-militarinio komplekso šalininkų, su gynybos sekretoriumi C. Weinbergeriu priešakyje, dar gana stiprios. Iš pasaulį bet kada į JAV-TSRS santykių gerėjimo proceso ratus gali pasikėsinti kišti pagalius.

Kaip tebuvo svarbu, taip ir tebėra svarbu kiekvienam doram žmogui aktyviai dalyvauti taikos sąjūdžiuose, taikos šalininkų gretose.

Pasibaisėjo ir gubernatorius

Labai galimas daktas, kad pasimedžiojus balsų, Illinois gubernatorių James Thompson neseniai lankėsi Čikagoje lotynoamerikiečių kompaktiškai apgyventų rajonų keliose pradinėse viešosiose mokyklose (public school). Kokios tos mokyklos yra, komentarų nereikia, kiek nors humaniško turintis žmogus žino, tą patį pasakė ir gubernatorių pokalbyje su pietinėje miesto dalyje esančios Seward mokyklos mokinių tėvų organizacijos pirmininke Emma Segoviano. Girdi, gubernatorių jai sakė: esu matęs atsilikusiose šalyse pradinę mokyklą, bet jos daug geresnės, negu kurias mačiau čia Čikagoje.

Išties, mokykla statyta prieš 24 metus ir nuo to laiko neremontuota. Kai kurių klasių sienose plyšiai užlopyti skardinėlių skardomis, lubos sutrūkę, ant kai kurių mokinių pamokos metu laša lietaus vanduo.

Dar prasčiau yra 23-ioje gatvėje su Whitter mokykla, pastatyta penkiems šimtams mokinių, o mokykloje prigrūsta 847 mokiniai. Buvusi gimnastikos salė neaukštomis pertvaromis išdalinta klasėms. Kai kuriems pirmaklasiams pamokos vyksta mokyklos knygynė, antraklasiams — mokyklos rūsyje, šeštaklasiai, kurių mokykloje yra mažiausia, mokosi rūbinėje.

Mokymosi bei mokymo sąlygos šiaurinėje miesto dalyje Monticello gatvėje Cameron mokykloje dar prastesnės. Ši mokykla pastatyta devyniems šimtams vaikų, o joje mokosi 1,800, vadinasi, dviguba daugiau.

Tai tik kelios mokyklos, kurias gubernatorių aplankė, o kur dar negrų ir kituose varguomenės rajonuose mokyklos?

Tiesa, Mokyklų taryba yra užgysusi \$54 milijonus trejiems metams mokyklų remontavimui bei atstatymui, bet tai tik lašas jūron, palyginus kaip yra nusivariusios nuo koto kai kurios mokyklos. Gubernatorių ketino į tai atkreipti dėmesį, bet

PASIKEITIMAI TARYBŲ LIETUVOS VYRIAUSYBĖJE

1985 metų lapkričio 18 d. Vilniuje įvyko vienuoliktojo šaukimo Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos antroji sesija.

Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba patenkino deputato Antano Barkausko prašymą atleisti jį iš Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko pareigų ryšium su išėjimu į pensiją.

Aukščiausioji Taryba vienbalsiai išrinko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininku deputatą Ringaudą Songailą, atleisdama jį iš respublikos Ministrų Tarybos pirmininko pareigų.

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininku Aukščiausioji Taryba vienbalsiai paskyrė Vytautą Sakalauską.

Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba patenkino deputatės Leokadijos Diržinskaitės prašymą atleisti ją iš Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmi-

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas Ringaudas Songaila.

ninko pavaduotojos pareigų ryšium su išėjimu į pensiją.

Aukščiausioji Taryba vienbalsiai išrinko Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotoja Vandą Klikūniene.

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas Vytautas Sakalauskas.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotoja Vanda Klikūniene.

PROTESTUOJA PRIEŠ ŽIAURIA DIKTATORĄ

BUENOS AIRES. — Maždaug milijonas žmonių dalyvavo Čilės sostinėje įvykusiame protesto mitinge prieš neapkenčiamą Pinočeto diktatūrą. Suorganizuoti mitingą paragino didžiausia opozicinė koalicija — demokratinis aljansas, raginimą parėmė režimo uždraustas liaudies demokratinis judėjimas, į kurį įeina Čilės komunistai, socialistai ir opozicinė organizacija.

Stebėtojų nuomone, ketvirtadienį Santiage įvykęs didingas mitingas buvo didžiausias per 12 metų, praėjusių nuo fašistinio pučo Čilėje.

TRUMPAI

— Amerikietis leidėjas planuoja nuo ateinančių metų JAV-se išleisti "Pravdą" anglų kalba. Prenumerata metams \$600.

— Arabų Omano sultanas mano, kad tarptautinėje konferencijoje dėl taikos Vidurio Rytuose turėtų dalyvauti ir Tarybų Sąjunga.

ISVADAVO ŠIMTUS GYVENTOJŲ

MAPUTU. — Mozambiko Liaudies Respublikos ginkluotosios pajėgos Tetės provincijoje sutriuškino dar vieną gaują, priklausantią vadinamajam Mozambiko nacionaliniam pasipriešinimui, kurį išlaiko PAR režimas ir Vakarų slaptosios tarnybos. Mūšiuose, praneš Mozambiko radijas, sunaikinta 60 maištininkų, paimta daug ginklų ir karinės amunicijos. Iš nelaisvės išvaduota šimtai gyventojų, kuriuos teroristai buvo išsivareję iš gimtųjų vietų.

"A TIME FOR PEACE"

Niujerko Richardson & Steirman leidykla anglų kalba išleido TSRS vadovo M. Gorbačiovo "A Time for Peace". Tai 312 puslapių knyga — kalbų, laiškų ir pasikalbėjimų rinkinys.

Sakoma, kad knyga bus plačiai perkama, nes tema itin aktuali ir amerikiečiai labai susidomėję M. Gorbačiovo asmenybe ir jo mintimis bei iškeltais sumanymais.

Politikieriams svarbiau paplėsti McCormick parodų rūmus firmoms eksponuoti savo gaminius, daryti biznio sandėrius, o ne rūpintis mokyklų atstatymu.

...o metodai nesikeičia

Tikslas pateisina priemones... Kaip žinia, šis šūkis yra labai naujas, ir visados juo buvo dangstomi negražūs darbai.

Šį šūkį savo vėliavon — jei tik ją turėtų — visiškai pelnytai galėtų įsirašyti ir antitarybinė Vakarų propaganda lietuvių kalba. Tiek spausdinama, tiek sklaidžiama radijo bangomis.

Jos pagrindinis tikslas — dezinformuoti Tarybų Lietuvos gyventojus ir apskritai lietuviškai kalbančius bei skaitančius žmones, kur jie begyventų. Ta propaganda šiam tikslui ir naudoja visas priemones. Juk jos tikslas, kaip suformuluotas viename "Laisvės-Laisvosios Europos" radijo aplinkraščių — "klibinti tarybinę visuomenę iš vidaus", tam ypač panaudojant religiją, tautinius santykius, ir kaip tik šioje srityje antitarybinė propaganda išvystė ypatingą veiklą.

Tikrai visiškai nesiskaitant su priemonėmis, tarp kurių yra ir toks senas, daugybę metų naudojamas visraktis, kaip... paprasčiausias, dargi nerafinuotas melas. Tai rodo, kad antitarybinės propagandos redaktoriai, ypač — dirbantys "radijo balsuose", yra atsidūrę savotiškoje aklavietėje. Kaip matosi iš čia jau minėto aplinkraščio, iš jų reikalaujama produkcijos apie tariamą prievartinį rusinimą Tarybų Sąjungoje, apie tariamą tarybinių tautų antagonizmą.

Kaip puikiai žinoma, realybėje to nėra ir negali būti. Tačiau bosai juk negailėtingi, jie reikalauja konkrečios produkcijos. Ir radijo "balsai" stengiasi — nepaisydami elementariausio padarumo.

Atrodytų, jau seniai praėjo tie laikai, kai buvo galima atvirai ir įžūliai meluoti — juk dabar Tarybų Lietuvoje vieši šimtai, tūkstančiai tautiečių, kurie gyvenimo realijas mato savo akimis, gali lyginti su tuo, kas jiems pasakojama ir rašoma...

Tačiau antitarybininkai vis tik meluoja. Netgi tada, kai jų propaganda nukreipta į Lietuvą ir kalba... apie Lietuvos reikalus!

Štai prieš kurį laiką per "Laisvosios Europos" radiją (jis, beje, išlaikomas amerikiečių) Juozas Laučka mėgino įrodyti, kaip dabar esą "rusinama" Lietuva.

Teigėnys gerokai pabodęs: jis kelia kreivą nepatiklią šypseną ir patiems antitarybininkams, ir J. Laučka pajuto reikalą šį kartą jį paremti "faktais". Ir jis nustatė štai ką.

Jau senokai Tarybų Lietuvos vyriausybė apdovanojo grupę Ignalinos atominės elektrinės statytojų ir gamybininkų. Gerai tai ar blogai?

Nors laukoms tokie įvykiai paprastai visados būna blogi (kur tai matyta — apdovanoti darbo žmonės!), "Laisvoji Europa" šį kartą daro išimtį: gerai, kad apdovanojami. Tačiau, anot Laučkos, ištikusi kita didžiulė bėda: tarp apdovanojamųjų nesą vieno lietuvio! Taip ir sakoma:

"Tokių apdovanojimų paskelbta dvidešimt penki, bet tarp jų nėra vienos lietuviškos pavardės, nei Vilnis, gruodžio 19, 1985

vieno lietuviško vardo. Tai aki-vaizdžiai liudija, kad Ignalinos elektrinėje dirba vien žmonės, atvežti iš įvairių Rusijos vietovių".

Tai tikrai liudija, kad tiek Laučka, tiek jo duondavė "Laisvoji Europa" meluoja pačiu primityviausiu būdu ir nori paprasčiausiai apmulkinti savo potencialius klausytojus.

Minimas Tarybų Lietuvos vyriausybės įsakas, paskelbtas "Tiesoje", ir bet kas, mokantis skaityti, gali pats įsitikinti, kad tarp pažymėtų Ignalinoje dirbančių žmonių — Jonas Nestajus, Martinkevičius, Vytautas Jermolovas. Taigi, pagal "Laisvąją Europą", išeity, kad Jonas ir Vytautas — jau ne lietuviški vardai.

Štai kokie antitarybininkų "argumentai" ir "faktai".

Taip, ir tarp apdovanojamųjų, ir apskritai tarp dirbančių Ignalinoje yra daug žmonių, atvykusių iš kitur — iš pačių įvairiausių Tarybų Sąjungos vietų. Kitai ir negali būti. Juk bet kam supranta, kad modernios atominės elektrinės statyba reikalauja didžiulio skaičiaus pačių skirtingiausių specialistų. Tame tarpe ir tokių, kokių Lietuvoje nėra ir iki šiol negalėjo būti.

Natūralu — jie kviečiami iš kitur... Lygiai taip pat mums natūralu, kad Lietuvos specialistai, tokie, pavyzdžiui, kaip melioratoriai, dirba ir kitose Tarybų Sąjungos vietose.

Tai procesas, būdingas visam civilizuotam pasauliui.

Tiek "Laisvoji Europa", tiek jos "sesės" kaip tik ir norėtų mus išjungti iš civilizauto pasaulio ir pritaikyti mūsų gyvenimui viduramžių dėsnius. Nepavyks!

V. M.

KAM "KRONIKA" — EVANGELIJA?

"Lietuvių katalikų bažnyčios kronika" neseniai rašė, kad Lietuvos mokyklose "tautiniai ir religiniai idealai niekinami", ateizmas — "peršamas", praeitis — "iškraipoma", jaunimas auga "be idealų, nustoja veržlumo ir ne vienas paslydęs pasirenka nusikaltėlio kelią", mokykla — "demoralizuojama, to rezultate kyla nusikaltamumas" ir t.t. Bažnytinė atžargėvių tonas jau daug metų nesikeičia. Tai bauginimų tonas. Piktas ir beatodairiškai kaltinantis. Tačiau nebandykime ką nors prikišti religiniams ekstremistams, nes tuojau būsimė vėl ir vėl apkaltinti "bažnyčios persekiojimu". Žodžiu, minėtas leidinys ir tie, kas tą rašliavą užrašė — patį tikriausia neliečiamoji šventa karvė.

O kaip yra iš tikrųjų? Pavartykime išeišvą spaudą ir pamatysime, kad vadinamieji Lietuvos "pogrindininkai" irgi kažkodėl jos vadinami ne kaip kitaip, o "avantūristais" (V. Rekašius, "Akiračiai"). Kai išeišviki klerikalai šoko ginti ekstremistus, "Akiračiai" paaiškino savo poziciją: "Kronika" — ne evangelija... Ir tikrai, kaip galima bent kiek rimčiau žiūrėti į spaudą, kuriai jau nebėliko ką juodinti Lietuvoje, todėl imamasi net rasistinės propagandos — nuvertinama šimtme-

VIETNAMO NUOSTABI "ŽOLĖ"

Bambukas — daugeliu atžvilgių nuostabus augalas. Žydi vieną kartą per septyniasdešimt metų. Vietname plačiai paplitusios įvairios jo atmainos — žolinis augalas, kurio medžio pavidalo stiebai išauga iki keturiasdešimt metrų aukščio. Visoje Vietnamo teritorijoje bambukas vos nedažniausiai sutinkamas tropinės floros auga-

las. Bambukas tapo savotišku Vietnamo simboliu. Neatsitiktinai Vietnamo Socialistinės Respublikos jaunųjų chošimiečių ženkluike pavaizduota bambuko atžala.

Siaura siena bambukų lapija užstoja Vietnamo kaimus nuo stiprių vėjų, kuriuos į šalies gilumą atneša cunami. Stori tropinių pušų, akacijų, vaisinių medžių kamienai ir šakos neišlaikę griūva, o bambukų tvorai tai nieko nereikia. Už jos valstiečių namai iš tikrųjų — kaip už tvirtovės sienos.

Paziūrėkime kas už šios sienos. Dauguma pastatų visiškai arba iš dalies pastatyti iš bambuko. Ir šiuolaikinės miestų statybos aikštelėse bambukas plačiai panaudojamas.

Charakteringa skubia eisena keliu eina moteris. Ant jos peties — lankstūs bambukiniai naščiai su apvaliomis iš bambuko šakelių nupintomis pintinėmis. Ne išimtis, kad jos pardavimui artimiausiam turguje skirtas marinuotas bambukas: jaunos bambuko atžalos labai skanios ir maistingos. Valgys jas lengvomis, higieniškomis ir gražiomis bambukinėmis lazdelėmis.

Keletas žodžių apie bambukinius indus. Įsivaizduokite penkiolika centimetrų skersmens bambuko stiebą. Jeigu jį supjaustysi taip, kad pirmasis pjūvis būtų žemiau "mazgo", o antrasis — vos

aukščiau kito "mazgo", tai išeis kibirukas su dugneliu. Tokiuose kibirukuose pagal ypatingą receptą verda specialios rūšies ryžius, kurie laikomi skanėstu.

Bet kuriame turguje galima pamatyti įvairių prekių iš bambuko: vietinių meistrų nupinti stalai, kėdės, puikūs paukščių narveliai. O štai akytuose bambukiniuose "konteineriuose" pardavinėja paršeliai ir naminius paukščius. Šie "konteineriai" labai panašūs į varžas, kurias Lietuvoje nuo seno pina iš gluosnio vytelių. Tokius tinklus turi ir vietnamiečių žvejai. Stebina savito žvejybos inventorius įvairovė. Ir viskas iš bambuko.

O laiveliai iš bambuko šakų? Maži ir lengvi, jie dažnai praverčia valstiečiams kelionėje, kai reikia įveikti vandens klūtį. Jūros bambukiniai laiveliai panašūs į sielius su bure — nebijo audros sukeltų bangų.

Bambukinius krepšelius, lėkštes ir skrybėles, užuolaidas, vazas, lazdas, skėčius, kandiklius, žvakides ir kitus išstapytus, išraizgytus arba inkrustuotus gaminius gamina kooperatyvai ir per "Barotekso" susivienijimą parduoda įvairioms šalims. Bambukas padeda Vietnamo kaimui išeiti toli už tradicinio gyvojo aptvaro ribų.

(Iš "V. L.")

SNIPUS NUTEISĖ KALĖTI

NIUJORKAS. — Valstybiniai tribunolai Ganoj paskelbė nuosprendžius dar dviem CIA agentams. Kaip praneša agentūra Associated Press iš Akros, buvęs policijos vyriausiasis superintendentas Baifuras Ofosu Adas prisipažino kaltas, kad JAV šnipinėjimo žinybos užduotimi suorganizavo klausymosi įtaisų instaliavimą valstybinėse įstaigose, aukštas pareigas einančių oficialių asmenų namuose, taip pat užsienio diplomatinių misijų patalpose. Be to, jis perdavinėjo CIA darbuotojams slaptus duomenis, darančius žalą valstybės saugumui. Tribunolo sprendimu Ofosu Adas nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Kitas CIA agentas — valstybinės pašto ir telekomunikacijų korporacijos bendradarbis Vo Epaja už analogiškus veiksmus nuteistas 22 metus kalėti.

— Caterpillar traktorių kompanija su Tarybų Sąjunga pasirašė \$80 milijonų kontraktą — parduos Tarybų Sąjungai 200 traktorių.

— Prancūzijos gynybos ministras Paul Quiles piktai kritikavo prezidento Reagano "žvaigždžių karų" programą.

— Geležinkelių kompanija Southern Pacific ketina paleisti mažiausia 10,000 darbininkų. Be to, daro jiems spaudimą, kad 30% nusimuštų savo algas.

venantį profesorių spirte spyrc melucti ir apie teisėtvarkos padėtį Lietuvoje: "Man atrodo, kad milijai kontroliuoja padėtį ir nusikaltimų nėra labai gausu". Ir — taip toliau. Išvada gali būti viena: tie, kurie atkakliai sklaidžia piktus gandus apie šiandieninę Lietuvą, galvoja daugiausia apie save ir dar apie tuos gandy platintojus išeišvijoje, su kuriais pasidalins eilinius išdaviko trisdešimt sidabrinų... Virgilijus Liauška

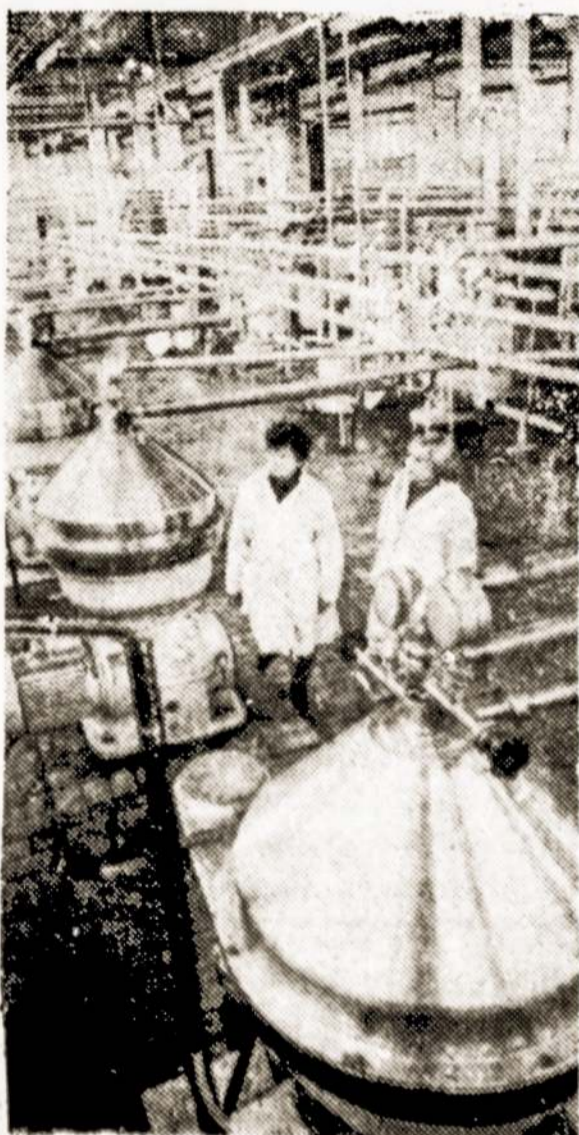

Lietuvos kino kūrėjai Pietų Amerikoje

Lietuvos kino studijos filmavimo aikštele visą mėnesį bus toli nuo Vilniaus esantis Buenos Aires miestas. Į Argentinos sostinę statyti filmo "Kas nužudė Ugą Vinčera?" išvyko didelė grupė respublikos kinematografininkų. Tai bus aštraus siužeto politinis psichologinis filmas apie nacionalinio išsivadavimo problemas, apie vienos Lotynų Amerikos šalies gyventojų pastangas įgyti politinį ir ekonominį savarankiškumą.

Lotynų Amerikos tema Lietuvos kinematografe jau turi penkiolikos metų "stažą" ir pagrindinai siejasi su žymaus nacionalinio kino meistro, scenaristo ir režisieriaus, TSRS valstybinės premijos laureato Vytauto Žalakevičiaus vardu. Pirmuoju bandymu prisiliesti prie vieno karščiausių mūsų planetos taškų, kaip yra pasakęs režisierius, buvo 1971 metais jo sukurta juosta Lietuvos televizijai "Visa teisybė apie Kolumbą". Po dvejų metų į pasaulio ekranus išėjo V. Žalakevičiaus vaidybinė juosta "Tas saldus žodis laisvė", pelnęs Aukso prizą tarptautiniame Maskvos festivalyje. Laisvė filme suprantama kaip pagrindinė herojų gyvenimo prasmė, visos jų kovinės veiklos tikslas. Šį filmą V. Žalakevičius pastatė "Mosfilmo" studijoje, dalyvaujant Lietuvos kino studijai.

Praeito dešimtmečio pabaigoje laisvės tema vėl suskambo nauja-

Anksčiau numatyto termino pradėjo veikti Alytaus pieno kombinato pirmoji eilė. Čia gaminami sauso pieno milteliai.

A. Sabaliausko nuotraukoje: prie modernių įrengimų — aparatinkės Danutė Klimienė ir Ona Malaiškienė.

4

me Žalakevičiaus filme "Kentaurai". Jį kuriant talkino net trys užsienio kino studijos, pagrindinius vaidmenis atliko žymūs lietuvių aktoriai — TSRS liaudies artistai Donatas Banionis, Regimantas Adomaitis, Lietuvos TSR liaudies artistas Juozas Budraitis ir kiti. Nors "Kentauruose" visiškai atvirai vedama paralelė su Čilės tragedija, kovotojų už tautos laisvę asmeninis dramatismas čia pakyla iki visos mūsų planetos dramatismo, iki istorinių XX amžiaus prieštaravimų apibendrinimo.

Tiesioginį ryšį su vadinamuoju Žalakevičiaus Pietų Amerikos ciklu turi ir lietuviškas filmas "Faktas". V. Žalakevičius šiam filmui parašė scenarijų, o režisūrą patikėjo vienam iš gabiausių savo mokinių — Almanui Grikevičiui. Pasakodami apie vokiečių fašistų sudegintą Lietuvos kaimą, filmo kūrėjai akcentuoja tautų teisę laisvai gyventi.

Dabar V. Žalakevičius, būdamas Lietuvos kino studijos direktorius — meno vadovas, pasiūlė savo mokiniui tęsti Lotynų Amerikos ciklą. Filmo "Kas nužudė Ugą Vinčera?" režisierius statytojas — Almantas Grikevičius — vidurinėsios kartos kino menininkas. Gimė ir augo Kaune. Režisūros mokslus studijavo Maskvoje, pakui — Leningrade. Jo dokumentiniai filmai — apie Vilnių ("Laikas eina per miestą"), apie dirigentą Joną Aleksą ("Trys taktai") ir kiti įėjo į lietuvių dokumentikos aukso fondą. Vaidybinis filmas "Jausmai", sukurtas drauge su Algiju Dausa, pelnė tarptautinio San Remo festivalio laurus.

Ruošdamasis Ugą Vinčera filmuoti Argentinoje, A. Grikevičius net kelis kartus ten buvo nuvykęs. Buenos Airės jam padarė nepaprastą įspūdį. Vienas miestas net pagal gyventojų skaičių keliskart didesnis už visą Lietuvą. Įspūdinga architektūra, gatvės, aikštės, Atlantas, La Platos įlanka...

Greta su kitų respublikų aktoais, filme "Kas nužudė Ugą Vinčera?" vaidina TSRS liaudies artistas Regimantas Adomaitis, Lietuvos TSR nusipelnusi artistė Jūratė Onaitytė. Operatorius — D. Pečiūra.

Vida Petrauskaitė

— Prieš 21 metus Varėnos rajone, gražiame pušyne prie sraunaus Spenglos upelio įsikūrė Valkininkų sanatorinė internatinė mokykla. Dabar joje gyvena ir mokosi 285 iš įvairių respublikos vietų atvykę vaikai, sergantys kvėpavimo takų uždegimais bei kitomis, su tuo susijusiomis ligomis.

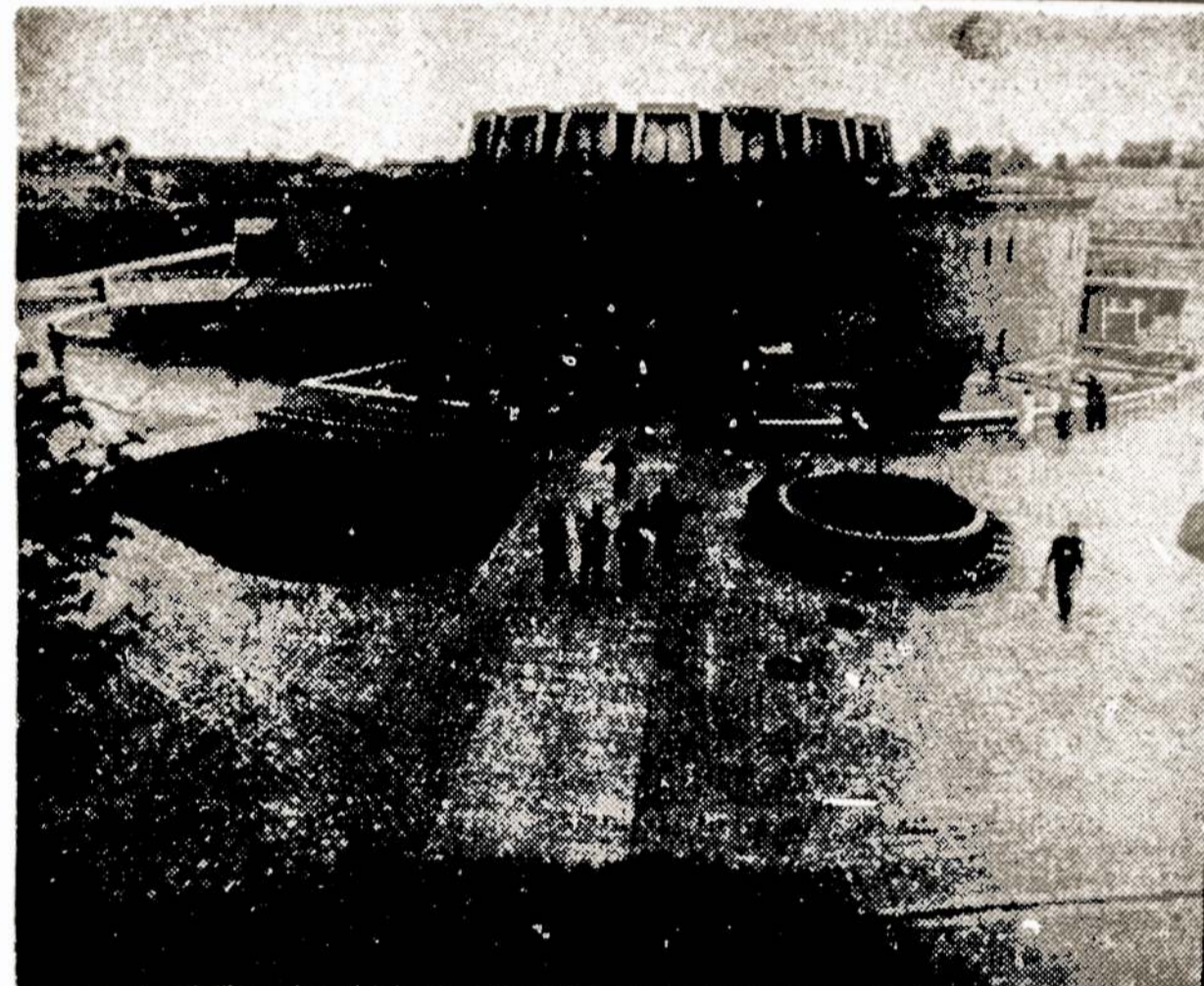
SU ESPT ŠALIŲ MOKSLININKAIS

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Chemijos ir cheminės technologijos instituto vardas vis dažniau minimas socialistinės sandraugos šalyse. Tai patvirtino ir neseniai Vilniuje įvykęs Ekonominės Savitarpio Pagalbos Tarybos (ESPT) šalių specialistų pasitarimas galvaninių dangų kūrimo klausimais. Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos atstovai vieningai parbrėžė: vilniečių mokslininkų darbai yra tarptautinio lygio, jų pri-

taikymas svarbus daugelio šalių ekonomikai.

Fundamentinius galvanoteknikos tyrimus bei taikomuosius šios srities darbus pradėję prieš tris dešimtmečius, vilniečiai chemikai sukūrė netoli šimto metalo padengimo apsaugine ir dekoratyvine plėvelėmis technologijų. Jos jau naudojamos daugiau kaip 800 Tarybų Sąjungos gamybinių įmonių, susivienijimų ir davė beveik 20 milijonų rublių ekonomiją.

— Kova prieš metalų koroziją (kitaip tariant — rūdijimą) ak-

Nuotr.: daug lankytojų lanko Klaipėdos jūrų muziejų-akvariumą.

Klaipėda — šiuolaikinis uostas į kurį atplaukia daugelio valstybių laivai. Klaipėdos žvejybos uostas yra vienas jauniausių Pabaltijyje, tačiau nei dydžiu, nei technine įranga nenusileidžia kitiems. Krantinėje dirba kranai, įrengti talpūs sandėliai ir šaldytuvai.

Miestas tapo pamario kultūros centru. Jame yra dramos ir liaudies operos teatrai, liaudies filharmonija, Parodų rūmai, Paveikslų galerija, Jūrų muziejus - akvariumas. Pokario metais mieste pastatyta apie milijoną kvadratinį metrų gyvenamojo ploto. Graškiais siluetais ir patogumu gyventi išsiskiria Pempininkų, Gedminių, Miško gyvenamieji rajonai.

Nuotraukoje: žvejo skulptūra Klaipėdos senamiestyje.

Nuotraukoje: restauruotas senamiėsčio kampelis.

(A. Sabaliausko nuotr.)

Vilnis, gruodžio 19, 1985

tuali visoms šalims, — pastebi instituto direktorius, akademikas Romanas Višomirskis. — Praktiškai kas dešimta judųjų metalų tona, kasmet pagaminama pasaulyje, nuo korozijos negrižtamai prarandama. Štai kodėl pastaraisiais metais, puldami koroziją, plečiame bendradarbiavimą su socialistinės sandraugos šalimis. Tai sudaro galimybę sparčiau keistis vertinomis naujovėmis, neišradinti tai, ką jau yra išradę kiti, sutaupyti moksliniams tyrimams nemaža lėšų.

Už bendrus darbus institutas jau gavo daugiau kaip 10 Tarybų Sąjungos-Bulgarijos, Tarybų Sąjungos-Vengrijos, Tarybų Sąjungos-Čekoslovakijos autorinių pažymėjimų apie išradimus. Jie taikomi tiek Tarybų šalyje, tiek Europos socialistiniuose kraštuose. Didelę naudą, pavyzdžiui, davė metalo padengimo plonyciais vario "šarvais" technologijos, sukurtos drauge su Bulgarijos mokslininkais. Jos iš karto gavo kelialapį į aštuonias Tarybų Sąjungos ir dvi Bulgarijos automobilių gamyklas. Vilniško instituto ir Rumunijos mašinų gamybos mokslinio tyrimo instituto specialistai Bukarešto autobusų gamykloje ir šiaulių "Vairo" dviračių ir variklių gamykloje panaudojo naujas nikeliavimo technologijas. Plačias perspektyvas teikia bendri darbai su Prahos (Čekoslovakija) Medžiagų apsaugos mokslinio tyrimo institutu.

Akademikas atveria spintą ir ištraukia nedidelį elektroninį prietaisą. Juo galima nepaprastai tiksliai matuoti tūkstantųjų milimetrų dešimtojo apsauginės dangos. Tokio prietaiso iki šiol dar nebuvo — jį sukūrė lietuvių ir čekų mokslininkai, o pagaminavo vilniško instituto eksperimentinė gamykla.

Lietuvos mokslininkai kartu su ESPT šalių specialistais tęsia tyrimus ir tauriųjų metalų taupymo srityje. Jau rasta būdų, kaip padengti plonyste aukso plėvele kompiuterių, kitos sudėtingos elektroninės technikos kontaktus tiksliai nustatytuose mikroskopinio dydžio taškuose. To dėka aukso sunaudojama kelis kartus mažiau. Drauge su Precizinės mechanikos institutu Varšuvoje (Lenkija) kuriami metodai, kurie leis daug kur atsakyti šio tauraus metalo ir vietoje jo naudoti pigesnius aukso lydinis.

Aštuoniolika svarbių užduočių kartu su socialistinių šalių mokslininkais šiuo metu sprendžia Chemijos ir cheminės technologijos instituto mokslininkai. Tyrinėtojai siekia sukurti efektyvias dangas, leidžiančias padidinti mašinų, įrengimų, požeminių komunikacijų, transporto priemonių tarnavimo laiką dvigubai ir net trigubai.

Romualdas Čėsna

LINKSMŲ ŠVENČIŲ VISIEMS!

Sveikiname visus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus čia Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje su žieminėmis šventėmis.

Linkime visiems geros sveikatos, linksmi praleisti žiemes šventes

EVA SANKUS

V. ir J. SANKUS

ISABEL MATTUS

Vilnis, gruodžio 19, 1985

KONSTANCIJA PARADAUSKIENE

Didi Motinos meilė vaikui ir žmonijai

(ATŽYMINT BARBOROS KIETIENĖS 100-ĄSIAS GIMIMO METINES)

Rašytojas M. Gorkis yra pasakęs: gražiausias vardas pasaulyje, gražiausias žodis žmonių kalboje — **Motina**.

Šiais 1985 metais visa Tarybų Sąjunga džiaugiasi ir didžiuojasi bei rengia pergalių jubiliejus ar švenčia istorinius įvykius, kuriuose primena motinas, draugus kovotojus, revoliucionierius, kurie taip šauniai kvietė liaudį į kovą prieš skriaudėjus išnaudotojus, šturmuo kapitalizmą, kovėsi barikadose, vis tai dėl geresnio žmonių rytojaus.

Visa Tarybų šalis džiaugėsi 40 metų sukaktimi nuo tos didžios pergalės prieš hitlerinę Vokietiją, taipgi džiaugėsi ir T. Lietuvos respublika. Ji mini net dvi sukaktis — 40 metų nuo pergalės prieš nacistinę Vokietiją ir 45 metų nuo Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje. Ta proga buvo suruošti įvairiausi renginiai, kuriais parodyta, kad mes taikiai gyvename, kuriame naują gyvenimą be ponų ir kapitalistų, kartu kviesta neužmiršti tų, kurie apgynė taiką žemėje, išgelbėjo tautą nuo fašistinio maro.

Dar kartą pademonstravo didžiulius laimėjimus statyboje, kultūriname gyvenime ir įrodė viso pasaulio žmonėms, kad mes nenorime karų. Mes trokštame, kad visame pasaulyje būtų įgyvendinta taika. Šį faktą patvirtino reikšmingas įvykis Maskvoje, tai vykęs Pasaulio jaunimo 12-asis festivalis, kuriame pagrindinis šūkis buvo "Taika visam pasauliui". Jaunimas pasakė, kad jis nenori būti kapitalistų patrankų pašaru.

Kokiose iškilmėse aš nebūčiau — ar klausant muziką grojant himnų, ar jaučiant vėliavų šlamėjimą, vis girdžiu motulės balsą. Ji mums pakartotinai sakė: vaikeliai, darykite viską, kad nesikartotų mūsų pergyventas vargas, karų baisybės, kad motinų neatskirtų nuo mažųjų vaikų. Motinai nėra didesnio skausmo kaip vaikų netekimas.

Tokį skausmą patyrė ir mano motulė, apie kurią ir noriu čia papasakoti.

Barbora Kietienė gimė 1885 metais Rokiškio apskrityje, Juzintų valsčiuje, neturtingo valstiečio šeimoje. Kaip ir kiti neturtingų tėvų vaikai, neturėjo galimybių lankyti mokyklos, o nuo pat jaunų dienų turėjo parduoti vasaras, piemenauti, o kiek paūgėjus dirbti pusmerge, tuo būdu padėti tėvams. Jai teko ant savo pečių pajusti ponų priespaudą ir pasityčiojimą nuo pat vaikystės dienų. Toks jos sunkus gyvenimas išmokė ją su-

prasti ir pažinti to viso blogio kaltininkus ir nejučiomis stumti įstūmė į klasių kovas.

Čia bandysiu nušviesti bent dalį jos gyvenime patirtų kančių, ypač turint mintyje, kad ji šiais metais, jei dar būtų gyva, atžymėtų 100-ąsias gimimo metines ir 50 metų sukaktį nuo ištrėnimo iš Brazilijos už antifašistinę ir prieškarinę veiklą.

Barborai paūgėjus ir tarnaujant pas buožę pusmerge, gavo nuo brolio laišką iš Petrogrado (Leningrado), kuriame kvietė atvykti pas jį, ką jinai ir padarė. Nvykusi įsidarbino mergaičių prie-

SVEČIUOSE GIMTOJOJE ŽEMĖJE

(Tęsinys)

Sutikau manęs belaukiantį Aimutį Mikėną, su kuriuo susipažinau jam lankantis Čikagoje, o dabar jis yra nuolatinis "Vilnies" skaitytojas. Taipgi asmeniškai sutikau revoliucinio judėjimo veteraną Albiną Bružienę, tai mirusios čikagietės M. Makšrienės sesutę, ir Joną Povilonį. Alyto mieste pirmą kartą lankiausi, tai mažai žinojau apie jo praeitį. Tenyščiai gyventojai sakė, kad per pastaruosius kelis metus neapsakomai išaugo ir išgražėjo. Pristatyta daug naujų pastatų ir smarkiai vejasį kitus Lietuvos didmiesčius.

Besisvečiuodama, gerokai paragavau beržo sulos ir Nemune pagautų jaunų ungurių, šviežiai išrūkytų. Dėl to vėliau teko nesijausti gerai, net reikėjo su gydytoja pasimatyti ir negalėjau visur apsilankyti, kaip turėjau planavusi. Ypačiai apgailestavau, kad negalėjau aplankyti Rojaus Mizaros ir Vinco Andriulo kapų, būdama gana arti jų.

Alyto apylinkėje radau rugius veik prinokusius, kai kur jau pjovė, o tuo tarpu Biržų rajone dar už poros ar trijų savaičių ruošėsi pjauti. Mat, Biržai šiaurinėje Lietuvos dalyje.

Liepos 31 d. grįžę į Vilnių, užsukome pas "Tėviškės" draugijos pirmūninką gen. Petronį pasiteirauti apie grįžimą į Čikagą. Iš jo sužinojome, kad tuo reikalu rūpinasi drg. Pranas Karlonas.

Rugpjūčio 2 d. svečiavausi pas žurnalistą Joną ir Sigitą Litvinavičius. Jie jauni žmonės, naujai įsikūrę, auginą du sūnelius. Butas erdvus, baldai liuksusiniai, tik dar ne visi baldai svečių kambaryje. Sakė, kad juos užsakė, bet nespėjo atvežti, nes patys naujai persikėlę į minėtą butą. Jie mane pavežėjo po Santariškių ligoninių miestelį, kur pastatyta Onkologijos (vėžio) mokslinio tyrimo institutas, Respublikinė Vilniaus klinikinė ligoninė "Raudonasis Kryžius", Respublikinė vaikų ligoninė, Tuberkuliozės mokslinio tyrimo institutas, įvairūs dispenseriai, profilaktoriumai ir kitos gydymo įstaigos.

Rugsėjo 3 d. vykome į Valakampius, į Lauryno Kapočiaus va-

glaudoje. Čia susipažino su ten dirbančiu Jonu Kiečiu, taipgi rokiškietiu, ir po kiek laiko sukūrė šeimos židinį.

1905-7 metais Rusijoje brendo revoliucinis judėjimas, vyko darbininkų streikai, buvo reikalaujama iš fabrikantų darbo sąlygų pagerinimo, uždarbio padidinimo, žodžio ir spaudos laisvės. Darbininkų mitinguose skambėjo revoliucinės dainos, buvo skleidžiami atsisaukimai...

Abu Kiečiai nestovėjo nuošaliai, nors ir nedirbo dirbtuvėse, bet visa širdimi užjautė kovotojus ir pritarė jų veiklai.

Tačiau revoliuciniai sukilimai buvo numalšinti. Prasidėjo žiaurus reakcijos puolimas, areštai. Neteko darbo ir mano tėveliai. Grįžo į gimtąjį Rokiškio apskritį ir valsčių, šeima didėjo, uždarbūs menkas. Priedui kaimas dalinosi į vienkiemius.

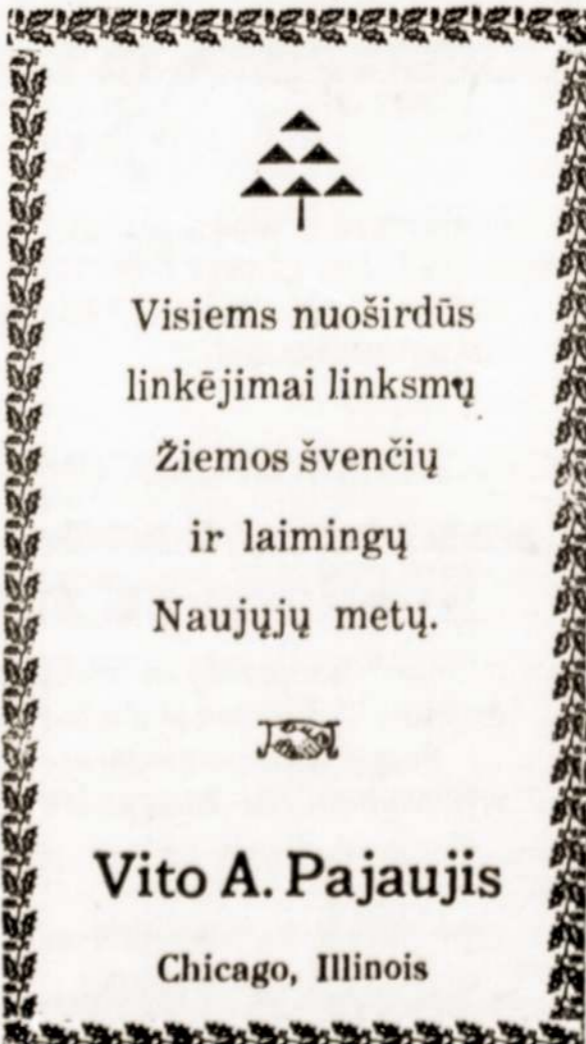
(Bus daugiau)

sarnamį. Pakelyje sustojome pasi-grožėti Neries upe ir jos pakrantėmis. Vėliau nuvykome pas Kapočių. Jį radome namuose. Pasi-svečiavome ir susipažinome su jo šeima. Eidukaitytės, L. Kapočius ir šių žodžių rašėja — visi vykome prie Neries ir čia puikia-me pavėsyje ilgokai pasikalbėjome. Laurynas daug įdomių dalykų papasakojo iš savo pergyvenimų gyvenant ir dirbant Washington, D.C., taipgi iš susitikimų su Amerikos lietuviais. Vėliau L. Kapočius užkvietė pavakarieniauti į Valakampių valgyklą. Taipgi jis mus apdovanojo skaniais saldai-niais.

(Bus daugiau)

Julija Marazienė

Visiems nuoširdūs

linkėjimai linksmų

žiemos švenčių

ir laimingų

Naujųjų metų.

Vito A. Pajaujis

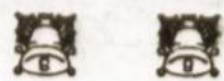
Chicago, Illinois

**FRANK PUODZIUKAS
SUSILAUKE SVECIO**

Teko sušnekti su F. Puodziuku, buvusiu roselandieciu. Jis buvo gerai nusiteikęs ir pasidžiaugė, kad turįs malonų svečių iš T. Lie-

tuvos, tai jo giminaitį, vilnietį Vladą Degutį, kuris atvyko lapkričio 26 dieną. Svečias tikisi pasisvečiuoti porą mėnesių.

Linkime jam šaunios viešnagės.
J. Urmonienė

Sveikiname su Naujais metais

"Vilnies" personalą, skaitytojus, korespondentus, vajininkus, rėmėjus. Taipgi gimines ir draugus Amerikoje ir Lietuvoje.

Linkime sveikatos ir sėkmės.

Lai pasaulyje gyvuoja Taika ir tautų sugyvenimas.

Aldona ir Povilas Alekno

Seminole, Fla.

SVEIKINAME

Su Naujais Metais visus Klubo narius, rėmėjus, draugus. kurių pastangomis Klubas gyvuoja

Linkime geros sveikatos, laimės, sėkmės. Lai Naujieji metai neša tautų draugystę ir pasaulinę taiką.

**VALDYBA ir NARIAI
LITHUANIAN SENIOR CITIZENS CLUB
St. Petersburg, Fla.**

**Sveikinam su žiemos šventėmis
ir Naujais Metais**

Savo gimines, draugus, drauges ir pažįstamus JAV bei Tarybų Lietuvoje; parapijonus Eržvilko parapijos, Polių kaimo, ir Kanadoje.

**MARCELLA VASILIAUSKIENĖ (WASSEL)
ED IR FRANCES JORDAN
(Chicago, Ill.)**

**Linksmų Žiemos švenčių,
laimingų Naujų metų!**

Sveikinu visus gimines, draugus ir pažįstamus Amerikoje ir Lietuvoje. Lai sveikata ir laimė lydi Jus Naujais metais.

JULIJA URMONIENĖ

Chicago, Illinois

**Sveikinam su žiemos šventėmis
ir Naujaisiais Metais**

Visus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus: "Vilnies" personalą, rėmėjus ir skaitytojus Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje.

Visiems linkime laimės, būti sveikiems.

Lai gyvuoja taika!

**ALVINA ir JONAS STRICH
Kenosha, Wisconsin**

Sveikinu su žiemos šventėmis

"Vilnies" kooperatyvo draugus, personalą, skaitytojus, bendradarbius, T. Lietuvoje gimines ir bičiulius.

Brangūs pažangiečiai, dirbkime, kad pasaulyje įvyktų tautų solidarumas, kad žmogus žmogaus neišnaudotų, nepavergtų.

**BR. GELGOTAS
San Diego, Cal.**

**LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ,
LAIMINGŲ NAUJŲŲ METŲ!**

LINKIME VISIEMS GIMINĖMS, DRAUGAMS
IR PAŽĪSTAMIEMS VISŲ AMERIKOJ
IR TARYBŲ LIETUVOJE.

Antanas ir Vincė Poviloniai-Powell

**Sveikiname
Su Naujais Metais**

Visus mūsų gimines, draugus ir pažįstamus: "Vilnies" personalą, rėmėjus ir skaitytojus Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje.

Visiems linkime laimės, būti sveikiems.

**KAY ir TEX ŽEBRAITIS
Chicago, Ill.**

ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

SVEIKINAME GIMINES, DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS, "VILNIES" PERSONALĄ, RĖMĖJUS, SKAITYTOJUS AMERIKOJE IR T. LIETUVOJE. VISIEMS LINKIME LAIMĖS, SĖKMĖS IR BŪTI SVEIKIEMS.

**JOSEPHINE ir KAZIMIERAS SISEVIČIAI
3343 So. Lowe Ave., Chicago, Ill. 60616**

**Linksmų žiemos švenčių ir
laimingų Naujų Metų!**

Sveikinu "Vilnies" personalą, visus gimines, draugus ir kaimynus, gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

**ANELE DOCKUS
Cicero, Ill.**

NAUJŲŲ METŲ PROGA

Sveikiname visus "Vilnies" darbuotojus, skaitytojus, mūsų draugus ir drauges Amerikoje, Tarybų Lietuvoje brolius ir seseris. Linkime visiems ir visoms geros sveikatos ir išvermės užsibrėžtuoje darbuose.

LAI BŪNA TAIKA ŽMONIŲ-TAUTŲ DARBUOSE.

A. ir F. VAITKAI, Chicago, Illinois

Žiemos švenčių proga

Sveikiname visas savo draugijos nares, jų šeimas, draugus ir bičiulius bei visus pažangius laikraščius ir jų darbuotojus, taipgi visus taiką mylinčius žmones šioje šalyje ir Tarybų Lietuvoje.

Visoms ir visiems linkime laimingų ir darbingų ateinančių metų!

AMERIKOS LIETUVIŲ MOTERŲ KULTŪROS

DRAUGIJA ir jos VALDYBA

Chicago, Illinois

Vilnis, gruodžio 19, 1985

SVEIKINAME SU NAUJAIŠ METAIS

"DAINOS MYLĖTOJŲ" CHORO VEDEJĄ HELEN JANULYTĖ, CHORISTUS, RĖMĖJUS BEI DRAUGUS, KURIŲ PASTANGOMIS IR RYZTU CHORAS SAVO DAINOMIS LINKSMINA PUBLIKĄ.

LINKIME VISIEMS GEROS SVEIKATOS, LAIMĖS, SĖKMĖS.

"Dainos Mylėtojų" choro Valdyba

St. Petersburg, Florida

ILGIAUSIŲ METŲ

LINKIME MIELAI DRAUGEI KONSTANCIJAI THOMAS.

Gerbiama "Vilnius" administracija: čia prisiunčiu čekį \$50 vertės. Tai bus mano prisidėjimas prie "Vilnius" fondo. Gruodžio 19 dieną bus mano gimtadienis: man sueis 86 metai. Su geriausiai linkėjimais visiems "Vilnius" darbuotojams.

CONSTANCE THOMAS,
119 Baker St., Johnson City, NY 13790

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ

bičiuliams, draugams ir giminėms, gyvenantiems čia JAV, Lietuvoje. Lotynų Amerikoje ir kitur, linkime laimingų Naujųjų Metų, 1986 m. Tėbūna taikos ir tautų draugystės metai, sėkmingi visiems asmeniniame bei visuomeniniame gyvenime.

STANLEY J. ir ANNA JOKUBKA

SVEIKINIMAS

Sveikinu mielus kilnios idėjos draugus ir drauges, taipgi gimines šioje šalyje ir Tarybų Lietuvoje. Linkiu geros sveikatos, sėkmės ir džiaugsmo gyvenime. Linkėčiau, kad šios žiemos šventės ir Naujieji Metai, būtų tie metai, kuriuose išsipildytų Jūsų visų troškimai ir siekiai ir atneštų visiems laikams pastovią taiką.

JULIJA MARAZIENĖ
Chicago, Ill.

SVEIKINAM SU NAUJIAIS METAIS

LIETUVIŲ EX-MAINIERIŲ DRAUGIŠKAS KLUBAS

Linki visiems klubo nariams, rėmėjams, darbo žmonių spaudos bendradarbiams, turėti daug ryžto gyvenime, glaudžiai dirbti už tautų sugyvenimą, taiką, ir kad žmogus žmogų nepavergtų.

EX-MAINIERIŲ KLUBO VALDYBA

Chicago, Ill.

Liūdnas mirties prisiminimas

ADOMAS STAŠKUS

(Mirė 1969 metų gruodžio 23 dieną)

Liūdnai ir širdį veriančiai praslinko 13-liką metų nuo tos skaudžios dienos, kuomet sustojo plakusi mūsų mylimo vyro, tėvo, uošvio ir senelio Adomo Staškaus širdis.

Nors laikas bėga, bet palikta širdyje žaizda nei kiek nesumažėjo. Mes žinom, kad jokios ašaros bei dejojės iš šalto kapo mums Jo negrąžins, bet atėjus tai dienai, kaip jis užmigo amžinu miegu, norisi garsiau sudejuoti ir priminti draugams apie jo pasišalinimą.

Gerbsime jo šviesų atminimą iki mūsų krūtinėse širdys plaks.

Lai Jam būna amžina ramybė.

Liūdinti žmona ANATANINA STASKIENE,
dukros — FRANCES LAURENCE
ir ELEONORA CLARAS

S. J. JOKUBKA SU ŽMONA ATOSTOGAUJA FLORIDOJ
Gruodžio 5 d. "Vilnius" redaktorius Stasys J. Jokubka su žmona Ona išvyko į St. Petersburg, Fla., kur praleis porą savaitių. Kaip žinia, pastaruoju laiku jis buvo su negalavęs, taipgi jo žmoną rimtai kankina nelabasis artritas. Jie tikisi per tas porą savaitių pailsėti ir sutvirtėti sveikatoje.

Linkime abiem Jokubkoms gero poilsio, sutvirtėti ir grįžti prie atsakingų pareigų. Vilniėtė

MIRĖ PROF. B. F. KUBILIUS
Gruodžio 12 d. mirė prof. Benjaminas F. Kubilius, pastaruoju laiku gyvenęs Hot Springs, Ark.

Buvo atvežtas į Čikagą ir pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje. Palaidotas gruodžio 18 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse. Apie velionį sekandžioje laidoje bus plačiau parašyta. Vilniėtė
Vilnis, gruodžio 19, 1985

LIŪDNOS

Albert Laurence

MIRTIES METINĖS

[SAN JOSE, CAL.]

Liūdnai ir širdį veriančiai praslinko metai laiko, kai 1982 metais, gruodžio 20 dieną negailestinga mirtis užgesino mūsų mylimo vyro, tėvo, dėduko, žento, švogerio ir kilnios idėjos drg. Alberto Laurence-Lauchinskis kilniosios širdies plakimą. Jo šviesus gyvenimas yra aukštai vertinamas.

Mes jo artimieji: žmona Frances, sunus Albert Jr., anūkas Todd, anūkė Pamela, uošvė Antanina Staškus, švogerkė Eleanor Claras ir jos šeima liūdime jo netekę ir aukštai gerbiame jo kilnų atminimą ir laikysime savo mintyse bei širdyse iki jos plaks.

Liūdinti žmona FRANCES LAURENCE,
sūnus BERT ir
anūakai bei kiti
giminės

KAIP EINA "VILNIES" VAJUS

(Nuo 1985 m. lapkričio 22 d. iki gruodžio 6 dienos)

Šiame pranešime apie vajuos eigą matosi daugiau padirbėjusių mažesnių kolonijų vadininkės, būtent: kalifornietė Violet Trask, kenosietė Alvina Strich, taipgi Walter Pozer, bet dirba ir didžiųjų kolonijų vadininkės — Mary Brennan, J. Marazienė.

Šį kartą naujų skaitytojų negauta.

Vajininkai išsiriakavo taip:

JULIA MARAZAS — ALMKD, punktų surinko	2,980
MARY BRENNAN — St. Petersburg, Fla.	1,820
ST. MASYTĖ — Detroit, Mich.	1,440
VIOLET TRASK-TARASKIENE — San Francisco, Calif.	1,160
ALVINA STRICH — Kenosha, Wis.	760
ELIZABETH REPSHIS — Dorchester, Mass.	280
WALTER POZER — Folsom, Pa.	260
MARY STRAUSS — Bridgeport, Conn.	80
OFFICE	3,140

VISIEMS TAUTIEČIAMS IR VISIEMS LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ SKLYPŲ SAVININKAMS LINKIME

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1986 METŲ!

Čikagos Lietuvių Tautinės kapinės 1986 metais minės savo 75 metų įsikūrimo sukaktį.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

8201 So. Kean Ave., Justice, IL 60458 (312) 458-0638

* * *

Jau rengiamasi Lietuvių Tautinių Kapinių 75 metų įsisteigimo sukakties paminėjimui

Iškilmingas LTK 75 metų sukakties paminėjimas įvyks 1986 m. per Memorial Day. Be to, 1986 m. rudenį — rugsėjo 21 d. bus banketas Martiniقه restorano salėje, Evergreen Park.

Iš LTK direktorių sudarytos komisijos. Banketo rengimo komisija — Vyto Uznyš (pirm.), Aldona Daukienė ir Emilija Petraitienė. Jubiliejinio leidinio komisija — G. Lazauskas (pirm.), M. Batutis ir A. Daukienė. Leidinyje bus ne tik istorinė dalis, bet ir sveikinimų skyrius, LTK jubiliejaus proga.

Padėka

Nuosirdžiai dėkoju visiems, guodžiusiems mane liūdesio valandose, netekus mano brangaus gyvenimo draugu

Povilo Ventos,

kuris atsiskyre sursine pasibašiemet, spalio 6-ają. Jo palaikai sukremuoti spalio 8 d.

Dėkoju visiems, dalyvavusiems paskutiniajame su juo atsisveikinime šermaninėje ir krepatorijume

Lietuvių Darbininkų Susisijėjimo sekretorei Emilijai Juskovjė už kalbas ir vadovavimą atsisveikinimo programai, Vaclovyui Sakalauskui, Viliui Kavaliauskui, Aldonai Katjienėi, Rudolfui Marazikui, J. Valaičiui, ir kitiems, kalbėjusiems ir priminusiems velionio veiklą ir įnašą pažangiam Amerikos Lietuvių gyvenimui; Nastei Buknienėi — už nuotaikai tinkančios poezijos paskaitymą; Viktorui Bekaciui — už progai pritaikintos muzikos parūpinimą; Nastei Buknienėi, Aldonai Katjienėi, Bilijui Malin ir Sofijai Stasiukaitienei — už telefonu pranešimą draugams ir pažįstamiems apie velionio mirtį ir atsisveikinimą su juo.

Dėkoju už gėles ir vainikus, puošusius velionio karstą. Dėkoju už užuojautos laiškus, telefoninius paskambinimus, telegramas ir užuojautas "Laisvėje" ir "Vilnyje".

Tarybų Lietuvoje — Velionio seserims Elzbietai ir Bertai su šeimomis; Petrui Griškevičiui, Lioginui Sepetui, Mečislavui Sadovskui, Vytautui Zenkevičiui, Tarybų Lietuvos žurnalistų sąjungai ir jos pirmininkui Albertui Laurinčiukui, "Tėviškės" draugijai ir jos pirmininkui Pranui Petroniui, "Gimtojo krašto" redakcijai, ELTOS žurnalistams, akademikui Kazimierui Meškauskui, Krivickų ir Žiugždu šeimoms, Jonui Jurgačiui, Petrauskams, Petraučiams, Slapšiams, Žibams, ir kitiems gausiems draugams ir bičiuliams;

Čia Amerikoje: "Laisvės" Direktorių Tarybai ir jos narėmis Nastei Buknienėi ir Sofijai Stasiukaitienei, "Aido" chorui ir jo mokytojai Mildred Stansler ir jos New Jersey draugų grupei; draugams iš New Yorko miesto, apylinkių ir valstijos; draugams iš Floridos, Kalifornijos, Michigano, Čikago, Ill. ir kitur; draugams iš Kanados; mano giminei, Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje

Niekados negalėsiu pamiršti Jūsų visų pareikštojo įvertinimo mano brangaus Povilo nuveiktųjų darbų, kurie palaikys jo prisiminimą gyva, nors jo širdis nustojo plakusi. Jūsų suraminimas skaudžiomis dienomis man teiks energijos ir jėgų ir toliau, ligi galėsiu, darbuotis mūsų pažangaus judėjimo baruose.

NELE VENTIENE SU ŠEIMA

Direkcija rūpinasi "Vilnies" reikalais

Lapkričio 22 d. įvyko "Vilnies" bendrovės direktorių tarybos posėdis. Kadangi pirm. E. Bogden neatsilankė, tai posėdį atidarė sekretorė J. Marazienė. Tvarkos vedėja išrinkta P. Malinauskienė. Ji paprašė direktorius atsistoti ir minutės tylą pagerbti mirusios direktijos narės Millie Kancerienės atminimą.

Perskaitytas praėito susirinkimo protokolas ir priimtas kaip skaitytas.

Administratorė Nellie De Schaaf pranešė, kad vajuos eina neprasčiausiai, bet galėtų eiti ir geriau. Skaitytojai atnaujina prenumeras. Buvęs parengimas lapkričio 9 d., nežiūrint prasto oro, gerai pavyko ir davė laikraščiui geros paramos. Taipgi gaunama nemažai užsakymų sveikinti gimines ir draugus per laikraštį žiemos švenčių proga. Ji taipgi raportavo, kad

NUOSIRDUS KVIETIMAS

Naujieji metai ateina ir praėina, bet atlikti visuomenei naudingi darbai pasilieka neužmiršti ir ateinančių kartų.

Niekad visa žmonija nėra buvusi taip arti pražūties, kaip dabar, kai branduolinis ginklavimasis ir pasirošimas "žvaigždžių karams" veda mūsų planetą į visišką sunaikinimą. Jei norime patys gyventi ir išgelbėti mūsų vaikus bei ateinančias kartas, tai įsijunkime į veiklą prieš karo kranklių užmojus ir neleiskime jų talkininkams užjiebt pražūtingo karo ugnies.

patikrinta šildymo sistema ir viskas paruošta žiemai. Tik nesmagu, kad stogo dengėjai nespėjo anksčiau atlikti pažadėto darbo, tad nutarta nedengti dabar, o atidėti ankstyvui pavasariui. Tuo reikalu administratorė tarsis su komitetu ir stogo dengėjais.

Redakcijos raporte pažymėta, kad viskas eina tvarkingai ir sklandžiai. Redaktoriaus S. J. Jokubkos sveikata buvo kiek sušlubavusi, jam reikalingas poilsis, kad galėtų pilnai sutvirtėti. Nuo gruodžio 5 d. jis išvyksta porai savaitių į Floridą. J. Marazienė sutiko laikinai jį pavaduoti.

Nutarta šaukti sekantį posėdį sausio 31 d. 1 val. popiet.

Priminta knygų patikrinimo komitetui nepavėluoti ir patikrinti knygas prieš būsimą dalininkų suvažiavimą.

Tvarkos vedėja susirinkimą uždarė 2 val. popiet. Sekr. J. M-nė

Julija Marazienė

SVEIKINAME

Naujųjų Metų proga sveikiname "Vilnis" kolektyvą, bendradarbius, vadininkus, skaitytojus ir visus idėjos draugus bei darbuotojus J.A.V., T. Lietuvoje ir visur kitur. Linkime visiems stiprios sveikatos, geros sėkmės, energijos visuomeninėje pažangioje veikloje. Linkime sveikatos, džiaugsmo ir pasaulyje taikos.

L.L.D. ST. PETERSBURG, FLA. KUOPA
VALDYBA IR NARIAI

MIRĖ

Juozas Senkus

Gyveno Grand Rapids, Michigan, mirė 1984 m. gruodžio 29 d., sulaukęs 93 metų, gimęs Lietuvoje, Pilviškiuose. Amerikoje išgyveno 63 metus. Anksčiau gyveno Cheboygan, Wisc., iš ten persikėlė į Grand Rapids, Mich.

Buvo pašarvotas Barto & Son Funeral koplyčioje. Laidotuvės vyko sausio 2 d. Lietuvių Laisvės kapinėse.

Nuliūdas: Draugė